

Değerli taş (pırlanta) ticaretinin yanı sıra altın ihtiva eden pırlantalı küpe, pırlantalı bileklik gibi ürünlerin de ticaretinin yapılması durumunda enflasyon düzeltmesi yapılıp yapılmayacağı.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[VUK-1-20774]-1112949
Tarih	10.12.2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[VUK-1-20774]-1112949

10.12.2018

Konu : Değerli taş (pırlanta) ticaretinin yanı sıra altın ihtiva eden pırlantalı küpe, pırlantalı bileklik gibi ürünlerin de ticaretinin yapılması durumunda enflasyon düzeltmesi yapılıp yapılmayacağı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, değerli taş (pırlanta) ticareti yaptığınız, 2017 yılından itibaren ise altın ihtiva eden pırlantalı yüzük, pırlantalı küpe, pırlantalı kolye gibi ürünlerin de ticaretini yapmaya başladığınız, bu ürünlerin değerinin toplam stoklar içinde % 20' ye ulaştığı, altın stokunun veya ticaretinin genel toplam içinde %60- %70'lere çıkması durumunda enflasyon düzeltmesi yapılıp yapılmayacağı hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasında; "*Malî tablolarda yer alan parasal olmayan kıymetler aşağıdaki hükümlere göre enflasyon düzeltmesine tâbi tutulur.*

1. Kazançlarını bilanço esasına göre tespit eden gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri fiyat endeksindeki artışın, içinde bulunulan dönem dahil son üç hesap döneminde %100'den ve içinde bulunulan hesap döneminde % 10'dan fazla olması halinde malî tablolarını enflasyon düzeltmesine tâbi tutarlar. Enflasyon düzeltmesi uygulaması, her iki şartın birlikte gerçekleşmemesi halinde sona erer.

Kapsama giren mükellefler, geçici vergi dönemlerinin sonu itibarıyla malî tabloları düzenlemek ve enflasyon düzeltmesi yapmak zorundadırlar. Geçici vergi dönemlerinde yukarıda belirtilen oranların tespitinde, son üç hesap dönemi yerine üçer aylık dönemlerin son ayı dahil önceki otuzaltı ay ve içinde bulunulan hesap dönemi yerine son oniki ay dikkate alınır. Bir hesap dönemi içindeki geçici vergi dönemlerinin herhangi birinde düzeltme yapılması halinde takip eden geçici vergi dönemlerinde ve içinde bulunulan hesap dönemi sonunda da düzeltme yapılır.

...

9. Münhasıran sürekli olarak işlenmiş; altın, gümüş alım-satımı ve imali ile iştigal eden mükellefler bu fıkranın (1) numaralı bendinde yer alan şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltmesi yaparlar." hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan 9 numaralı bendin maddeye eklendiği 5228 sayılı Kanunun gerekçesinde, "*Maddenin (A) fıkrasına eklenen (9) numaralı bent hükmüyle de münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım satımı ve imali ile iştigal eden mükelleflerin, Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan enflasyon düzeltmesi yapılabilmesi için gerekli olan şartların gerçekleşip gerçekleşmediğine bakılmaksızın, enflasyon düzeltmesi yapmaları imkânı sağlanmaktadır.*

Esas faaliyeti altın veya gümüş alım satımı ve imali olan mükelleflerin bu faaliyetleri sırasında platin veya kıymetli taş gibi esasen bu faaliyetlerinin bir cüzünü teşkil eden alım satım ve imal işleri de yapmaları bu hükmün uygulanmasına engel teşkil etmeyecektir." açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu madde uygulamasına ilişkin açıklamalar 328, 337, 338 ve 348 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde yapılmış olup, 348 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde; "... münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile iştigal eden ve kazançlarını bilanço esasına göre tespit eden gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin, enflasyon düzeltme şartlarının (fiyat endeksindeki artışın, içinde bulunulan dönem dahil son üç hesap döneminde %100'den ve içinde bulunulan hesap döneminde%10' dan fazla olması) oluşup oluşmadığına bakılmaksızın, 2005 ve müteakip yıllarda her geçici vergi dönemi ve hesap dönemi sonu itibarıyla enflasyon düzeltmesi yapmaları zorunludur." açıklamasına yer verilmiştir.

Ayrıca, 15.07.2005 tarihli ve 19 No.lu Vergi Usul Kanunu Sirkülerinin "3- Münhasıran Sürekli olarak  şlenmiş Altın, Gümüş Alım Satımı ve  mali ile  ştigal Eden Mükelleflerin Enflasyon Düzeltmesi" başlıklı bölümünde de, "...

Diğer taraftan, esas faaliyetleri olan kuyumculuk işi yanında bu faaliyetlerinin bir c z  niteliğinde olan platin, kıymetli taş alım-satımı veya imali gibi faaliyetleri bulunan mükelleflerce de enflasyon düzeltmesi yapılması gerekmektedir. Ancak, kuyumculuk faaliyetinin yanı sıra bu nitelikte olmayan market işletmesi, gıda ticareti, beyaz eşya alım-satımı, kafe işletmesi gibi başka faaliyetlerinin bulunması durumunda "münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali" faaliyetinden söz edilemeyeceğinden enflasyon düzeltmesi yapılmayacaktır." açıklaması yapılmıştır.

Bu itibarla, esas faaliyetinizin kuyumculuk olması nedeniyle Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında enflasyon düzeltmesi yapma zorunluluğunuz bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu  zelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**)  nceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu  zelge geçersizdir.

(***) Talebiniz  zerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız h linde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resm  işlemlerde Resm  Gazete metni esastır. — 18.09.2026